

ABDULLAH CEYHAN, *Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi Elyazması Eserleri Kataloğu I*, Ankara Emel Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şti.,VI+478 s.

Yurdumuzdaki muhtelif kütüphanelerin elyazması eserler yönünden çok zengin olduklarını biliyoruz. Kültürel zenginliklerimiz içerisinde önemli yer tutan bu eserlerin korunması ve bizden sonraki nesillere intikali, ilgililer kadar hepimize de düşen birer görevdir. Fakat bu eserlerin korunması yanında önem taşıyan bir görev de, araştırmacıların bunlardan faydalanması, yeni bilgiler edinirken geçmişin birikiminden azamî ölçüde faydalanabilmeleridir. Bu ise elyazmalarının, araştırmacıların tedkikine, uygun ortamlarda sunulması, belki de daha önce araştırmacıları bu eserlerin varlığından haberdar etmekle mümkün olabilir. İşte bu hedefe yönelik olarak muhtelif kütüphanelerdeki yazmaları tanıtan çalışmalar yapılmış ve yapılmaktadır. Bu tarz çalışmalar yorucu ve çoğu defa bir ekip meselesi olduğu halde, mutlak zorunluluktur. Burada tanıtmaya çalışacağımız **Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi Elyazması Eserler Kataloğu I** adlı çalışma da bütün bu nedenlerle önem taşıyan, yorucu ve uzun bir mesâinin meyvesidir.

Bilindiği gibi ülkemizdeki, araştırma müesseseleriyle genel kütüphaneler yanında, muhtelif kuruluşların da yer yer çok zengin kütüphaneleri bulunabilmektedir. İşte Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Ankara'daki kütüphanesi bu kabilden, özellikle İslâmî konulardaki 60.000'in üzerindeki eseri bünyesinde barındıran önemli bir kütüphanedir. Bu kütüphanedeki eserlerin 5000 kadarı elyazmasıdır. Bu rakamın önemli bir yekûnu ifade ettiğine şüphe yoktur. **Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi Elyazması Eserler Kataloğu I**, bu yekûn içinden yaklaşık onda birini, 505 elyazmasını tanıtmış bulunmaktadır. Bu durum söz konusu çalışmanın, mutlu bir başlangıçla birlikte, geride zorlu bir etabı da birlikte işaretlendiğinin göstergesidir. Temennimiz müteâkip ciltlerle başlanan işin başarıyla tamamlanmasıdır.

Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi Elyazması Eserler Kataloğu I de bu sahadaki geçerli kurallara riayet edilerek tanıtılan 505 eser, genelde muhtelif İslâm ilimlerine aittir. Bunları şu şekilde göstermek mümkündür:

Mantık ve Felsefe (s. 1-5), Burada üç eser tanıtılmış bulunmaktadır. **İslâm Dini Genel Konular** (s. 7-16) 8 eser; **Kur'an ve Kur'an İlimleri** (s. 17-52) 45 eser; **Tefsir** (s. 53-138) 91 eser; **Hadis ve Usul-i Hadis** (s. 139-236) 106 eser; **Akaid ve İlm-i Kelâm** (s. 237-251) 15 eser; **Fıkıh ve Usul-i Fıkıh** (s. 253-436) 209 eser; **Mev'iza Ahlâk ve Tasavvuf** (s. 437-452) eser; **İslâm Tarihi ve Siyer** (s. 453-460) 6 eser; **Arap Dilbilgisi Edebiyat** (s. 461-470) 8 eser bulunmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesi Elyazması Eserler Kataloğu I adlı çalışma **Kitap İsimleri İndeksi** (s. 471-474) ile **Yazar İsimleri İndeksi** (s. 575-478) ile son bulmaktadır. Kitap tanımlarının yanında veya yer yer dipnotlar halinde verilen bilgilerle araştırmacılara ayrıca faydalı olunmaya çalışılmıştır. Bu önemli çalışma dolayısıyla Abdullah Ceyhan'ı tebrik ederken, Diyanet İşleri Başkanlığı'nı da böyle bir esere yayınları arasında yer verdiği için takdirlerimizi sunarız. Geride kalan eserlerin tanıtılacağı diğer ciltleri beklediğimizi de ilave etmek isteriz. Bu vesileyle katalogun yeni ciltlerinde bir **İçindekiler** sayfasının bulunmasının, ayrıca metin içerisinde her sayfada o bölümün adının yer almasının isabetli olduğunu ifade etmemiz yerinde olacaktır.

Bilindiği gibi Meşihat Makamı'na ait belge ve defterler ve Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı İstanbul'daki Şer'îye Sicilleri Arşivi'nde bulunmaktadır. Kültür Tarihimiz açısından paha biçilmez bir hazine niteliğindeki bu malzemenin, modern arşivcilik metodlarına uygun olarak düzenlenerek daha kolay istifade edilir hale getirilmesi de, son yıllarda nitelikli personel açısından önemli mesafeler kat eden Diyanet İşleri Başkanlığı'ndan beklenmektedir. Kanaatimizce bu konu biraz istek, biraz gayret ve takiple gerçekleştirilebilecek kadar kolaydır.

Nesimi Yazıcı